

DAGBOEK VAN EEN *INCOMMUNICADO*
(DE OORLOG GEZIEN VANUIT BRUSSEL)
(Roberto J. Payró *voor La Nación*)

Brussel, donderdag 27 augustus (1914)

Het Belgisch volk blijft vast en verenigd, enkel klagende over het feit dat ze al hun wapens hebben overgedragen. Ik beeld me in dat mijn landgenoten de hunne zouden hebben bijgehouden, om ze te gebruiken op het moment dat men het meest opportuun achtte. Dit is echter een ordelijk volk, een flegmatisch volk, hoezeer ook vandaag het bloed nobel in de aderen brand, en het kan zijn dat haar gehoorzaamheid aan de autoriteiten groter kwaad heeft voorkomen.

Men betreurt echter dat men zich heeft ontdaan van de middelen tot verdediging en aanval, en vooral de ontbinding van de burgerwacht, die niemand helemaal kan verklaren, en die door sommigen als een verschrikkelijke fout en door andere als een misdaad wordt beschouwd. Om te weten over welke het gaat, zal men op het einde van de oorlog moeten wachten, of tenminste van de Duitse bezetting.

Ondertussen zijn er geen socialisten, liberalen, katholieken, Vlamingen noch Walen meer. Er zijn enkel nog Belgen, vastbesloten om de onafhankelijkheid van het land te behouden, te strijden tot de dood tegen de indringer, en alle gebrek aan patriottisme te bestraffen.

Sinds eergisternacht doen geruchten de ronde dat er een grote slag is begonnen en nog steeds woedt in de omgeving van Charleroi, waar grote concentraties Duitse, Franse en Engelse troepen aan deelnemen. Het kanon dat men zonder ophouden hoort, dondert op die plaats.

Roberto (mijn oudste zoon) is naar het slagveld getrokken met een Engelse ambulance. Enkel nadat hij vertrokken is ben ik te weten gekomen dat het de bedoeling is om daar verscheidene dagen te blijven. Wanneer men echter een plicht vrijwillig aanvaardt, moet deze tot op het einde worden uitgevoerd.

Roberto PAYRO

Copyright, 2014 : Nathaniel BOVIN, voor de Nederlandstalige vertaling

PAYRO ; « . *Diario de un incomunicado. La guerra vista desde Bruselas* (11) », in LA NACION ; 28/11/1914.